

Posudek na diplomovou práci Bc. Ivy Kohoutové „Vliv alkoholu na zdraví“

Předkládaná diplomová práce se skládá z 98 číslovaných stran, které jsou členěny do 7 dále strukturovaných kapitol: 1. Úvod, 2. Data a metodologie, 3. Historie konzumace alkoholu, 4. Konzumace alkoholu v České republice, 5. Sociální dopady nadměrné konzumace alkoholu, 6. Vliv alkoholu na zdraví a 7. Závěr. Poté následuje příloha.

V úvodu autorka vymezuje cíl práce. Tím je popis možných dopadů na společnost a jedince a kvantifikace vlivů alkoholu na nemocnost a úmrtnost v České republice. Druhá kapitola je věnována datům a metodologii. Nezbytným předpokladem pro tuto práci bylo získání údajů o konzumaci alkoholu a zhodnocení kvality dat. Je správné, že si autorka tento problém uvědomuje, protože je nutné respektovat určitou opatrnost při interpretaci výsledků. Důležitá je standardizace dávek alkoholu, jak je popsáno v tab. č. 1 (s.15), ke zjištění vlivu socio-demografických charakteristik na jeho míru konzumace alkoholu byl použit chi-kvadrát test dobré shody a kontingenční koeficient pro kategoriální proměnné nebo analýza rozptylu a koeficient eta pro kombinaci kategoriální a kardinální proměnné. V další části kapitoly je popsána metodika k určení míry vlivu alkoholu na nemocnost a úmrtnost na základně mezinárodně doporučených postupů.

Ve třetí kapitole se autorka rozepisuje o historii konzumaci alkoholu, ve čtvrté pak o konzumaci alkoholu v České republice. Tyto části jsou nesporně zajímavé, čtivé, protože problematika konzumace alkoholu (jako společensky nejvíce přijímané droby) přesahuje horizont demografie. Čtvrtá kapitola je poměrně rozsáhlá, autorka se věnuje spotřebě alkoholu v ČR z nejrůznějších hledisek – frekvenci konzumaci alkoholu, množství konzumovaných alkoholických nápojů, oblíbenosti jednotlivých nápojů.

Pátá kapitola je zaměřena na sociální dopady nadměrné konzumace alkoholu a začíná vazbou alkoholu na kriminalitu. Se sociální patologií jistě souvisí alkohol v rodině. V šesté kapitole se zkoumá vliv alkoholu na zdraví jedince i populace. Na základě definované metodiky pak autorka vypočítala atributivní frakce (tj. alkoholu) pro jednotlivé diagnózy, pro dvě časová období. Pak bylo možné popsat rizikovost alkoholu u vybraných onemocnění, následně pak vývoj standardizované míry úmrtnosti spojené s alkoholem a strukturu úmrtí podle jednotlivých skupin příčin smrti. V další části autorka popisuje vliv alkoholu na nemocnost.

V závěrečné kapitole jsou shrnuty předchozí výsledky. Autorka shrnuje výsledky analýzy dat z výběrových šetření, genderivou diferencovanost konzumace alkoholu a vliv konzumace alkoholu na úmrtnost. Všechny tyto závěry jsou kvantifikovány – jednoznačně. To je ale poněkud v rozporu s kvalitou dat, na kterou autorka upozorňovala v úvodu své práce. Domnívám se, že řešením by byl intervalový výpočet (horní a dolní mez) v průběhu celé práce a od něj se odvíjející interpretace výsledků. Nebo alespoň opatrnější formulace v závěrech. Na druhou stranu je třeba ocenit komplexnost přístupu autorky ke své práci: věnovala se jak teoretické části, tak i analýze dat. Autorka tedy prokázala velmi dobrou schopnost samostatné práce, jak z oblasti analýzy, tak i syntézy demografických jevů a navrhuji proto tuto práci k obhajově.

Ing. Jaroslav Kraus, Ph.D.
4. září 2012